

бѣде тамъ дѣто самси Господъ го е опрѣдѣлилъ за себе си и за своя-та слава; то е: въ съвѣста и въ сърдце-то на човѣци-тѣ; но това няма никога да ся постигне до гдѣ папство-то принадлежи само на Италіенц-тѣ“.

Такъвъ духъ, такъвъ разумъ, таково сладко-рѣчие и на латинскій язикъ не ся бѣше никога чувало въ Римъ; доказателства-та, аргументи-тѣ, убѣждения-та бяха толкозъ силни, толкозъ вѣрни щото и сами-тѣ негови противници оставаха смаяни, като упоѣни отъ негови-тѣ думи, и слушаха съ удоволствиѣ слова-та му до край. Безъ познато-то рабско покорство на католишко-то духовенство подъ властьта на папа-та, нѣма съмненіе че Штросмайеръ, заедно съ френскія академистъ, епископъ Дупанлупъ, щеше да убѣди присѫтствующи-тѣ владици, не само да отхвърлятъ догма-та на непогрѣшимоста, но още и да направятъ нуждни-тѣ реформи въ управленіе-то на католишко-то духовенство. По злочастіе обаче невѣжество-то и egoизма царуваха въ този називемъ вселенски съборъ. Поученія-та на Штросмайера не останаха безъ плодъ; има по свѣта и образовани, свободолюбиви католици кои-то оцѣняватъ правда-та и истинна-та: между тяхъ побѣда-та на Штросмайера бѣше съвършена.

Тази слава на Дяковскія епископъ блѣсна надъ сички-тѣ Славене; тя освѣти най-много Хърватскія народъ, кой-то е произвелъ тогозъ знаменита мѫжа. Штросмайеръ доказа и още веднашъ че и Славенина може да ся издигне по-високо отъ всички-тѣ други народи, ако и да не ся щѣ на Нѣмци-тѣ и Гърци-тѣ да го припознаятъ.

Штросмайеръ е чолякъ хубавецъ, има тѣнка и